

Izglītība Kultūra

Izglītība un Kultūra | 15. maijs, 2008

AKTUALITĀTES KULTŪRĀ

www.izglitiba-kultura.lv

7

Grāmatas, grāmatas un vēlreiz grāmatas

IK **Inguna Milgrāve**

LAB Misiņa bibliotēkas vecākā bibliotekāre *Speciāli „Izglītībai un Kultūrai”*

Ar šiem vārdiem īsi varētu raksturot Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas Misiņa bibliotēkā skatāmo izstādi „2007. gads Latvijas grāmatniecībā”. Nu jau 15. gadu bibliotēkā var aplūkot grāmatizdevēju aizvadītajā gadā paveikto. Šāda grāmatu izstāde jau tradicionāli tiek rīkota pirmās Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas ikgadējā grāmatu mākslas konkursa par gada balvu grāmatniecībā noslēguma.

Arī šis konkurss šogad norisinās jau piecpadsmito reizi. Mainījušies tā nosaukumi – „Skaistākā grāmata”, „Gada balva grāmatniecībā”, „Zelta ābele” –, bet nemainīga paliek tā būtība. Reizi gadā grāmatnieki vērtē savu padarīto darbu. Šogad konkursam „Zelta ābele” 35 grāmatizdevēji pieteica 96 grāmatas.

Skatāmas 94 izdevniecību aizvadītā gada devums grāmatniecībā

Izstādē var aplūkot ne ti-

kai nominētās un godalgotās grāmatas, bet grāmatizdevēju darbu kopumā. Šogad izstādē ir skatāmas 94 izdevniecību aizvadītā gada devums grāmatniecībā. Kopumā vairāk nekā 1600 iespieddarbu – grāmatas, brošūras un kalendāri.

Ar visbagātīgāko grāmatu klāstu izstādē pārstāvēta „Apgāds Zvaigzne ABC”. Kopā ar tādiem bagātiļi ilustrētiem izdevumiem kā M. Kataneo „Pasaules skaistākās pilsētas” un „Dabas dārgumi. UNESCO Pasaules mantojums” skatāmas dažādas enciklopēdijas, uzturēti literatūra, filozofijas, socioloģijas un citu nozaru grāmatas, latviešu oriģinālliteratūra, tulkojie izdevumi, bērnu un mācību grāmatas.

Ar bagātu grāmatu klāstu izstādes apmeklētājus priecē arī citas izdevniecības: „Dienas Grāmata”, „Atēna”, „Nordik”, „Tapals”, „Valters un Rapa”, „Pētergailis”. Starp apbalvotajām grāmatām ir „Pētergailja”, „Vaira Viķe-Freiberga” (Latviešu dokumentālā proza), „Nordik” un „Latvijas Valsts arhīva” „Aizvestie” (zinātniskā literatūra), „Valtera un Rapas” „Mārtiņš Sirmisai. Sirmā Latvija. Sajūtu pavārgrāmata” (nozaru literatūra). Gribētos

pieminēt arī „Dienas Grāmatas” un „Atēnas” saturiski un poligrāfiski kvalitatīvos tulkojātās literatūras izdevumus.

Izstādē aplūkojamas arī tādu visiem zināmu izdevniecību kā „Jumava”, „Avots”, „Zinātne”, „Madris”, „Daugava” un „Jāņa Rozes apgāds” grāmatas. Īpaši priecē, ka apbalvoto grāmatu vidū ir Janīnas Kursītes „Neakadēmiskā latviešu valodas vārdnīca jeb novadu vārdene” (vārdnīcas un enciklopēdijas), ko izdevusi izdevniecība „Madris”.

Apgāds „Jumava” šogad ievēribo izpelnījies ar izdoto Roalda Dobraevska grāmatu „Dons Kihots, viņa zirgs Rosināte, Sančo Pansa un Tobosas Dulšineja 400 gadu garumā, kā arī šeit un šodien” (tulkojātā literatūra). Izdevniecība „Avots” joprojām turpina apmierināt lasītāju pieprasījumu pēc dažādām vārdnīcām, savukārt izdevniecība „Zinātne” pilda vienu saviem galvenajiem uzdevumiem un izdod fundamentālu latviešu zinātnieku darbu pētījumus. Latviešu daiļliteratūrai uzticis ir apgāds „Daugava”. Jāņa Rozes apgāda stendā izstādē var iepazīties ar dažādām grāmatām – sākot

no „Glezniecības vēstures” un beidzot ar „Omēs somiņu” bērniem.

Kā vienmēr – skaļtāju acis priecē izdevniecības „Neputns” grāmata. „Neputns” savus lasītājus ir izlutinājis ar skaistām un saturiski bagātām mākslas grāmatām, taču šogad apbalvota tika levas Rupenheites dzejoļu grāmata „Melns Krelles” (latviešu dzeja). Ievēribo izpelnījās arī Agneses Krīvas dzejoļu krājuma „Bērniņa” mākslinieces – Liene Drāznieces un levai Arāja – par radošo drosmi.

Kā katru gadu, tā arī šogad izstādē ir plaši pārstāvētas izdevniecības, kas izdod mācību grāmatas. Nozīmīgākās starp tām ir „RaKa”, „Lielvārds”, „Mācību grāmata”, Latviešu valodas apguves aģentūra un jau minētais „Apgāds Zvaigzne ABC”. Latviešu valodas apguves aģentūra, lai palīdzētu bilingvāli strādājošiem skolotājiem un sekmētu latviešu valodas integrētu apguvi vidusskolā, ir izdevusi mācību metodisko līdzekli DVD formātā.

Izstādē piedalās arī augstskolu – Latvijas Universitātes, Rīgas Tehniskās

universitātes, „Turības” un Baltijas Starptautiskās akadēmijas, Transporta un sakaru institūta – izdevniecības. Ar saviem izdevumiem izstādes apmeklētājus iepazīstina arī Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds „Saule”.

Nav aizmirstas arī nozaru izdevniecības. Izstādē piedalās Latvijas Nacionālais apgāds (medicīnas literatūra), „Jāņa sēta” (karšu izdevniecība), Tiesu nama aģentūra, „Musica Baltica” (notis un mūzikas teorija) un citas.

Izstādē var iepazīties arī ar dažādu biedrību (Latvijas Bibeles biedrība, Sociopsiholoģijas asociācija Venēra u. c.), organizāciju, muzeju izdevniecību, kā arī individuālo izdevēju (Zaržecka privātpakse, Sensorum u. c.) izdevumiem.

Reģionālos izdevējus izstādē pārstāv Latgales Kultūras centra izdevniecība.

Krašņa izstādes daļa ir neskaitāmas bērnu grāmatas. Šajā jomā darbojas izdevniecība „Annele”, „Egmonts, liels un mazs”, „Gara pupa”, „Mia Press”, „Eve”, „Lietusdārzs”. Bērnu grāmatas ir gan spilvena formā, gan piepūšanas, gan diskos.

Daudzas izdevniecības izstādē pārstāvētas ar nelielu grāmatu skaitu, piemēram, „Zelta grauds”, „Raktuve”, „Pils”, „Sētava”, „Karogs”, „Sol Vita”, „Mansards”, „Vair Viksna”, „Vizuālais elements” u. c., bet tas nemazina to izdoto grāmatu nozīmi.

Par to, cik bagāts un daudzveidīgs ir Latvijā izdoto grāmatu klāsts, izstādes atklāšanā runāja Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas valdes priekšsēdētājs Tenis Nigulis un valdes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Leja. Izdevēju un bibliotēkas sadarbības lielo nozīmi savā uzrunā uzsvēra izstādes organizētāja – Misiņa bibliotēkas vadītāja Anna Šmite. Izstādes atklāšanā tika paziņota arī kāda ar šo izstādi nesaišīta, bet mūsu bibliotēkai precīga vēsts – akadēmiķe Baiba Rīva savā uzrunā klātesošajiem pavēstīja, ka Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas direktorei Ventai Kocerai piešķirts Latvijas Zinātņu akadēmijas Goda doktora grāds filoloģijā.

2007. gada grāmatu ražu līdz 10. jūnijam var apskatīt Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā Rūpniecības ielā 10. ■